

Gemeente van onze Heer Jezus Messias

1. Ik zou eigenlijk met wel een vraag willen beginnen. Zou u mij willen vertellen wat u het mooiste verhaal uit de Bijbel vindt? Ik denk dat iedereen wel zo'n verhaal heeft. Dat zou het scheppingsverhaal kunnen zijn of het verhaal dat Jezus een blinde geneest. Of dat verhaal van hoe de kleine David de grote Goliath versloeg. Een verhaal dat ik altijd heel erg mooi vind, is dit verhaal over de verheerlijking op de berg, waar drie leerlingen Jezus al even zien zoals hij er straks na Pasen uit zal zien: helemaal in het stralend wit en in heerlijkheid. Ik zal nog een andere bijzonderheid verklappen. Dat is dat dit het eerste verhaal is waarover ik gepreekt heb, toen ik als predikant begon, nu bijna 25 jaar geleden.

Wat ik toen nog niet wist, maar nu wel, is dat we ons met dit verhaal precies in het midden van het evangelie zitten. Door dat verhaal zo in het midden te zetten wil Marcus ons duidelijk maken dat het hier om de kern gaat van de goede boodschap, zoals het woord 'evangelie' letterlijk betekent.

Het verhaal speelt zich dan ook niets voor niets af op een hoge berg. Het is de enige keer in het Marcusevangelie dat er sprake is van een *hoge* berg. Het vormt dan ook letterlijk en figuurlijk een hoogtepunt. Vanaf zo'n hoge berg kan je alle kanten op kijken en heb je een prachtig uitzicht op alles. Dan krijg je overzicht over het geheel, dan begin je te zien hoe de omgeving in elkaar steekt. Dan krijg je te zien hoe al die verhalen daarvoor en daarna samen duidelijk willen maken wat die stem uit de wolk zegt: "Die-daar-bij- jullie is mijn zoon, de geliefde, hoort naar hem."

2. Nu heb ik dat wel zo voorgelezen: 'Er klonk een stem uit de wolk', maar er staat eigenlijk: 'En het geschiedde.' En dat staat er echt niet voor niets. Dat zijn zo'n beetje de belangrijkste woorden uit de Bijbel: 'En het geschiedde'. In het Kerstverhaal hoor je die woorden ook: 'En het geschiedde in die dagen' Daarmee wordt uitgedrukt dat er nu iets uitermate belangrijks gaat gebeuren/geschieden. En dat niet alleen, maar wat er gaat geschieden, is ook goed voor iedereen. Iedereen wordt daar beter van, wordt daar heel van

Wat dat heel- , wat dat heilvolle is? Dat is dat er een Stem uit de wolk klinkt, dat er een Stem blijkt te zijn, dat wij dus niet omgeven worden door een stil, zwijgend heelal, maar dat er Iemand is die tot ons spreekt en blijft spreken. Dat nu noemt de Schrift 'geschiedenis', als Hij zijn Stem laat horen. Van echte geschiedenis is sprake op het moment dat de Eeuwige tot ons spréékt.

Binnenkort is het Israëlzondag, - de zondag waarop het joodse volk centraal staat. Voor mij de dag waarop wij die tot de volkerenwereld behoren, mogen gedenken en danken voor dit getuigenis van profeten en apostelen dat uit haar, uit Israëls midden is voortgekomen. Dankzij dit getuigenis vanuit Israël mogen wij, de volkeren, nu weten dat er Gode zij dank een betrouwbare Stem is die ons wil bemoedigen, als wij zoals Elia het niet meer zien zitten, die ons een weg, een begaanbare weg wil laten zien, zodat we echt mens kunnen zijn, die ons wil waarschuwen als wij de geheel verkeerde wegen opgaan én een Stem die ons wil vertellen dat je door Hem vastgehouden wordt, overal en altijd. Een Stem die je zegt dat je zijn kind bent waarvan hij houdt!

Ontzettend vaak kun je dat in de Bijbel lezen: 'En God zei.' Ontelbare keren komt dat voor met als gevolg dat we nog maar amper het bijzondere daarvan horen en hoezeer dat hét kenmerk van deze God van Israël vormt. Heerlijk is dat eigenlijk dat wij, u en ik, een sprekende God hebben, een ons toesprekende God, dat Hij niet zwijgt, maar vol liefde en warmte tegen ons praat, ons moed in spreekt, ons oproept om op te staan en op weg te gaan. Met zijn Stem die er helemaal op gericht is om ons ervan te doordringen dat wij mens van Hem zijn en daarom ook echt mens kunnen zijn zoals Hij dat bedoeld heeft.

3. Niet alleen hier in ons verhaal klinkt die Stem, maar ook in dat andere dat we gelezen hebben, 1 Koningen 19, en wel in vers 13: 'en zie, tot hem (klonk) een Stem.' En ook hier begint de zin met: 'En het geschiedde.' Helemaal aan het begin van het vers: 'En het geschiedde, zodra Elia hoorde, omhulde hij zijn gezicht met zijn mantel, ging uit en ging staan in de opening van de spelonk en zie tot hem een Stém.'

Driemaal hoor je daarvoor waarin Hij niet was: niet in de wind, niet in de beving, niet in het

vuur. En als je dat drie keer gehoord hebt, dan ga je je toch afvragen waarin Hij dan wel is. Als je dan aan het slot daarvan leest 'en na het vuur een stem(!) van een heel fijn stil worden' om het nu maar heel precies te vertalen, dan begin je als hoorder van het woord bijna automatisch in te vullen dat Hij daarin dan wel aanwezig zal zijn. Maar dat wordt nu juist niet gezegd! Met opzet niet. Het zou ook in strijd zijn met het daaropvolgende: het geschieden van de Stem.

Dáárin nu is Hij aanwezig, met alwat in Hem is, in de Stem die tot Elia spreekt. Wil Elia die ook echt kunnen horen, dan moet het evenwel eerst stil worden. Alles wat eraan voorafgaat aan die heftige bewegingen, die wind, die beving en dat, vuur die voor zijn gezicht uitgaan, die moeten eerst tot rust komen, voordat het echt kan geschieden, voordat Zijn Stem klinkt.

4. Hier op de berg Horeb klinkt die Stem om Elia van een nieuwe opdracht te voorzien en ook op die andere, die hoge berg, klinkt zijn Stem, nu om te zeggen dat die-daar-bij-hen zijn zoon is, de geliefde.

Viermaal wordt Hij zo genoemd in het Marcusevangelie: 'Zoon van God'/'Mijn Zoon': tweemaal door de Stem uit de hemel, bij de Jordaan, de doodsrivier, *daar* als Hij de *diepte* is ingegaan, en *hier* in de *hoogte*, op de berg. En tweemaal vanaf de aarde, van een kant waarvan je het absoluut niet zou verwachten: van de onreine geesten aan de voet van een berg en door een Romeinse legerofficier nota bene, een centurion aan de voet van het kruis.

Tweemaal vanuit de hemel en tweemaal vanaf de aarde. En was dat ook niet de bedoeling dat die twee, hemel en aarde met elkaar zouden corresponderen, op elkaar zouden rijmen; dat dat wat vanuit de hemel tot ons gezegd wordt, hier op aarde weerspiegeld wordt?

Zoon van God, Mijn Zoon, wordt hij genoemd. Het is de uitdrukking die *exact* weergeeft wie Hij is.

Wat die titel betekent? Dan moeten we eerst weten wat het woord 'zoon' in de joodse Bijbel betekent: '(ergens) helemaal behorend bij'. Helemaal 'behorend bij God', dat wil die titel 'zoon van God' zeggen. Deze mens behoort helemaal bij God. Dat wil zeggen: je kunt Jezus niet los denken van God en je kan God niet los denken van Jezus. Ik moet het nog scherper zeggen: Jezus is zo behorend bij God, dat je kunt zeggen: Jezus is het interieur van God, Hij is het binnenste van God. Als je naar Hem kijkt, dan zie je hoe God van binnen is. In Hem openbaart God wie Hij voor ons is en zijn wil. "In Hem laat Ik zien hoezeer Ik van jullie houd. In Hem laat Ik mijn hart zien, mijn bewogenheid met jullie bestaan, mijn solidariteit en mijn liefde voor jullie. In Hem laat Ik zien hoezeer Ik van jullie houd, ja ook van jou en u al denk je misschien wel dat je daar helemaal geen recht op hebt.' Dat nu zit allemaal in die titel.

Of wij dat er ook onder verstaan, of die beelden ook allemaal bij ons naar boven komen, als wij die titel horen. Misschien lijken we daarin wel wat op die drie leerlingen die er ook niet echt veel van snapt zoals blijkt uit hun reactie zowel op de berg als daarna, die die titel blijkbaar ook met hele andere, uitsluitend 'hoge' dingen verbonden zoals wij ook nog wel eens willen doen. Immers ook zij verbinden die woorden niet met lijden, veracht worden en sterven, met solidariteit tot in de dood. Zijn dat voor ons ook niet twee heel verschillende zaken? Impliceert die titel 'zoon van God' voor u dan lijden, sterven met en voor ons?

Daarin nu toont Hij ons zijn hart, zijn ongelooflijke liefde. Daar aan het kruis laat Hij ons zien dat Hij zelfs meegaat met een ieder, ja ook met diegene die er in zijn leven niet veel van terecht bracht, ja zelfs met diegene die er een puinhoop van heeft gemaakt, die Zijn bedoeling met de mensen zelfs geheel gedwarsboomd heeft. Zo diep gaat Hij, tot in de allerdiepste diepten van het menselijk bestaan is Hij getreden. En een mens kan diep zakken, zo dat hij helemaal niet meer zitten!

5. 'Deze is mijn zoon, de geliefde', maar er staat ook nog wat achter: 'Hoort naar hem!' Die oproep hoort er wel bij. Wat je dan te horen krijgt, als je naar hem hoort? Ik denk dat het in zijn kern met één/twee woorden is te zeggen. Met hetzelfde woord dat ook tegen Elia gezegd wordt: 'Sta op!' Sta dan nu op, nu je gehoord heb tot hoever Ik met je meega, tot hoever mijn solidariteit met jou reikt. Sta op, leg je niet neer bij je situatie, leg je niet neer bij de feiten. Sta op en kom in beweging. Ik ga met je mee. Ik laat je niet alleen gaan. Ik omgeef je van achteren en van voren. Mijn hand leg Ik op je. Heus je hoeft niet bang te zijn.

Weet u wat ik zo opvallend vind in het Elia-verhaal dat er dan bijna zo ongemerkt, staat: 'En hij stond op'. Alsof het vanzelf spreekt.
Moesten wij ook maar doen: opstaan, alsof dat vanzelfsprekend is!

In de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

*15^e zondag na Pinksteren, 13 september 2009
Clarakapel, Den Haag
ds. Nico Riemersma*